

ZORG

voor het leven

De
allerkleinsten
niet langer
onbeschermd

Uw steun helpt!

*Nanayaa vertelt haar getuigenis,
omdat ze wil opstaan tegen het
onrecht dat abortus heet.*

Verwachting

Inhoudsopgave

- 3 **Voorwoord**
Verwachting
- 4 **Thema**
Opkomen voor ongeboren leven
- 8 **Onder de loep**
Eicellen op reis
- 11 **Puzzel**
Puzzelt u mee?
- 11 **Over de NPV**
De impact van de NPV
- 12 **Uitslag**
Fotowedstrijd 'Betekenisvol contact'
- 13 **Verbonden**
NPV komt met eigen radioprogramma over medische ethiek
- 14 **Inzicht**
13 wekenecho

Colofon

Tekst NPV • Realisatie Treffend & Co • **Drukwerk** Verloop drukkerij BV •
Beeldmateriaal eigen beelden, Van der Wal Fotografie en Film, Shutterstock •
Opplage 45.000

Contactgegevens

Postbus 178
3900 AD Veenendaal
Kerkewijk 115
3904 JA Veenendaal

T **(0318) 54 78 88**
ma t/m vr 9.00-12.30 uur
E **info@npvzorg.nl**
W **npvzorg.nl**

✉ x.com/npvzorgnl
f facebook.com/npvzorg
i instagram.com/npvzorg
in linkedin.com/company/npvzorgvoorhetleven
yt youtube.com/c/NPVZorgvoorhetleven

Gesproken versie van **ZORG?**
Neem contact met ons op.

Voor alle data geldt:
Deo volente.

Duurzaamheid

ZORG wordt CO₂-neutraal en zo duurzaam mogelijk geproduceerd. Het plastic folie om ZORG is 100% recyclebaar en mag bij het plastic afval.

Lidmaatschap en ledenvoordelen

Lid worden?

Vul uw gegevens in op **npvzorg.nl/wordlid**. Wilt u het aanmeldformulier per post ontvangen? Bel dan **(0318) 54 78 88** (ma t/m vr 9.00-12.30 uur).

Het lidmaatschap kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd.

Contributie lidmaatschap per jaar

Kosten lidmaatschap € 22,50 (gezinsleden en jongeren tot 25 jaar € 12,50).

Adreswijziging of opzegging

Geef uw adreswijziging of opzegging bij voorkeur door via **npvzorg.nl/contact** of mail naar **ledenservice@npvzorg.nl**. Opzeggen kan schriftelijk voor 5 november.

NPV steunen?

De NPV is een ledenorganisatie die naast lidmaatschappen afhankelijk is van giften. Wilt u het werk van de NPV financieel steunen? Uw gift is welkom op rekeningnummer **NL11 INGB 0004 7118 88** t.n.v. NPV. Wilt u hierbij uw postcode en huisnummer vermelden? Hartelijk dank!
De NPV is een **ANBI**. Mogelijk is uw gift aftrekbaar van de belasting.

Voor meer informatie over doneren, periodiek schenken en nalaten aan de NPV kunt u vrijblijvend contact opnemen met Eline Borgdorff, adviseur Relaties & Fondsen, via **(0318) 54 78 88** (ma t/m do 9.00-12.30 uur) of **efborgdorff@npvzorg.nl**.

Ledenvoordeel

Als NPV-lid kunt u gebruikmaken van ledenvoordelen. Ga naar **npvzorg.nl/ledenvoordeel**.

Verwachting

Wat u bij het thema *Verwachting* verwacht, weet ik niet. Verwachten kan te maken hebben met verlangen en hoop. Je verlangt er enorm naar om in verwachting te raken van nieuw leven. De woorden van de Schepper in het paradijs: 'Wees vruchtbaar, word talrijk' (Gen. 1:28) – klinken als een belofte én als een opdracht. Hoe mooi kan het zijn als je in verwachting bent en samen hoopvol en verlangend uitzielt naar het zich ontwikkelende leven. Hoe zal het er straks uitzien?

Verwachten kan ook te maken hebben met afkeer en angst. Afkeer omdat het niet de bedoeling was zwanger te raken. Angst voor wat mensen zullen denken. Angst of je wel in staat bent om een kind groot te brengen of ook dit kind nog een plek te geven in je gezin.

U leest in *ZORG* over een vrouw die onder druk werd gezet om een abortus te ondergaan. U kunt lezen over de betekenis van de 13 wekenecho. In de rubriek Onder de loep gaat het over het uitstellen van zwangerschappen, over medisch-technische ondersteuning die mede daardoor vaker nodig is, het invriezen van eicellen voor later ...

Wellicht had u bij het thema *Verwachting* iets anders verwacht, maar het gaat de komende pagina's

vooral over het begin van het mensenleven: de start van iets nieuws met eeuwigheidspotentieel. Vanuit christelijk perspectief is het belang daarvan niet te onderschatten. Dat Maria te horen krijgt dat ze zwanger zal worden doordat de Heilige Geest over haar komt en ze Gods Zoon zal baren, is iets wat niemand ooit had verwacht. Dit onverwachte betekent dat de Heere de conceptie en het zich ontwikkelend leven in de moederschoot zó belangrijk vindt, dat Hij ook daarvoor kwam opdat ook die prille levens niet verloren gaan, maar eeuwig leven (Luc. 1:35; Joh. 3:16).

Bert-Jan Heusinkveld,
directeur

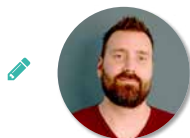
U kunt de allerkleinsten én hun moeders helpen!

Iemand moet voor hen opkomen. U kunt daarbij helpen. Geef via deze QR-code, of maak een gift over op **NL11 INGB 0004 7118 88** t.n.v. **NPV o.v.v. ALLERKLEINSTEN**.

Opkomen voor ongeboren leven

Chris Develing

De NPV werkt ieder jaar nauw samen met andere christelijke organisaties om de *Week van het Leven* te realiseren. Gedurende die week wordt er een landelijke campagne gehouden over het opkomen voor ongeboren kinderen. Tijdens de voorbereidingen van het afgelopen jaar bereikte ons een e-mail met een urgente boodschap. Nanayaa, een jonge Amsterdamse vrouw, wilde ons graag haar getuigenis vertellen, omdat ze ook wil opstaan tegen het onrecht dat abortus heet. Nanayaa werd vrijwel direct na haar ontmaagding zwanger. De schrik was groot, want ze was nog maar achttien jaar oud. Ondanks de achtbaan van zoveel levensgebeurtenissen achter elkaar, was het voor haar meteen duidelijk: ik word moeder. Ze twijfelde niet of het wel verstandig was om het kind te houden. Ze maakte zich wel zorgen over haar omgeving. Die zou weleens heel anders over deze situatie kunnen denken. Dat voorgevoel bleek helaas te kloppen!

Als je omgeving jouw abortus kiest

Eerst wilde Nanayaa de zwangerschap nog geheimhouden tot aan de abortusgrens van 24 weken. Daarmee wilde ze zichzelf beschermen tegen mensen die op haar zouden inpraten om toch voor abortus te kiezen. Die druk verwachtte ze niet alleen van haar familie. Op school wist ze ook heel goed hoe er gesproken werd over tienermoeders en dat was verre van positief. Ze groeide op in een christelijke omgeving waarin vrouwen die voor het huwelijk zwanger werden ronduit dom en laks werden genoemd. Toen ze haar zwangerschap niet meer voor haar zussen kon verbergen, begonnen zij druk op haar te zetten om voor abortus te kiezen. Zij zagen de beoogde toekomst van hun zusje in duigen vallen. Ondanks haar innerlijke overtuiging om geen abortus te ondergaan, heeft ze onder druk van haar omgeving tot tweemaal toe een afspraak gemaakt bij een abortuskliniek. Dit illustreert op pijnlijke wijze dat de keuze voor abortus lang niet altijd een volledig vrije keuze is, maar kan worden opgedrongen door externe druk en ook door innerlijke angsten voor een toekomst zonder hulp.

In het geval van Nanayaa mocht het gelukkig anders gaan. De eerste afspraak liet ze aan zich voorbijgaan. Toen haar zus een tweede afspraak liet maken en persoonlijk met haar meeding, moest ze het pand wel betreden. Daar hoopte ze op hulp van christelijke wakers voor de deur, maar die stonden er die dag niet. En toch, door veel steun te halen uit haar geloof, hield Nanayaa op het nippertje stand. Ze verliet de abortuskliniek mét haar kindje.

Week van het Leven

Tijdens de *Week van het Leven* zijn dit soort getuigenissen hard nodig! De samenleving kan zo hard zijn voor vrouwen die, ondanks een moeilijke situatie, hun kind willen houden. Dat vrouwen boven hun omstandigheden kunnen uitstijgen en voor het leven van hun kind kunnen vechten, wordt zelden nog verteld. Maar juist dat moeten vrouwen van elkaar te horen krijgen!

Op dit moment wordt er hard gewerkt aan de *Week van het Leven* van 2025, die van 8 tot en met 15 november zal worden gehouden.

Thema

In deze voorliggende periode hopen we weer op uw steun om de landelijke campagne mogelijk te maken.

Podcast

Benieuwd naar het hele verhaal van Nanayaa? Dan is er goed nieuws. Zij heeft haar getuigenis zelf verteld in een aflevering van *De Podcast van je Leven!*, de NPV-podcast die sinds 2024 maandelijks wordt uitgezonden. Bekijk die aflevering via onze website depodcastvanjeleven.nl.

Aflevering 11 - **Tienerzwangerschap: "Onder druk gezet om tweeling te laten aborteren"**

De Podcast van je Leven! is een product van NPV – Zorg voor het Leven, waarin we stilstaan bij allerlei medisch-ethische thema's. Dit eerste seizoen gaat Chris Develing op zoek naar alles wat taboe is rond abortus.

In deze aflevering praat hij met Nanayaa Bafour, die vanuit haar omgeving druk heeft ervaren om te kiezen voor abortus.

voor meer informatie kijk op www.depodcastvanjeleven.nl

voor vragen of opmerkingen mail naar podcast@npvzorg.nl

In het eerste seizoen van *De Podcast van je Leven!* kwamen allerlei interessante gasten langs in onze studio om te spreken over abortus. Naast Nanayaa kwamen onder meer medisch-ethicus Henk Jochemsen, feministe Caroline Franssen en de Canadees-Nederlandse pro-life spreker Maaïke Rosendal voorbij.

Omdat de podcast goed wordt beluisterd, gaan we ermee door. Het tweede seizoen is al

begonnen en daarin wordt het thema wat breder genomen dan alleen abortus, namelijk: het begin van leven. Een van de nieuwe elementen van het tweede seizoen is dat er vanaf nu ook gefilmd zal worden, waardoor de podcast nog meer tot leven komt. U kunt gesprekken verwachten over onder andere vruchtbaarheid, levensbeëindiging bij kinderen, het krijgen van een kind met het syndroom van Down, prenatale diagnose, moederschap en kindervaccinaties.

D.V. 8 t/m 15 november 2025

WEEK van het LEVEN

De situatie rond abortus is urgent!
Het aantal abortussen stijgt fors en de toegang tot abortus wordt steeds verder verruimd. Met een liefdevolle en toch stevige boodschap willen we aandacht vragen voor het ongeboren kind.

HELPT U MEE?

Maak de campagne mogelijk met een gift!

- ♥ Geef een gift op weekvanhetleven.nl
- ♥ Scan de bovenstaande QR-code met de camera-app van uw telefoon.
- ♥ Of maak een gift over naar NL07 RABO 0382 2947 77 t.n.v. Stichting Platform Zorg voor Leven

De Week van het Leven wordt onder verantwoordelijkheid van Platform Zorg voor Leven georganiseerd door de NPV - Zorg voor het leven, Schreeuw om Leven, Kies Leven, de ChristenUnie, de SGP, de RMU en SGP-jongeren, met steun van heel veel organisaties, bedrijven en personen die het leven een warm hart toedragen.

TERUGBLIK VOGELEXCURSIE

In de *ZORG*-editie van juni stond een oproep om mee te gaan op vogelexcursie op zaterdag 12 juli. Vanwege de vele aanmeldingen, werden er twee excursies georganiseerd. De eerste groep vertrok al vroeg om 6.30 uur en de tweede groep om 9.00 uur. Een deelnemer blikt terug:

‘Het was een mooie zomerse dag. In alle vroegte gingen we met Martijn Schot op excursie in de Zouweboezem in Lexmond. Een prachtig natuurgebied waar veel verschillende vogels te zien zijn.

Martijn is een ervaren vogelaar en weet exact welk vogeltje zijn stem laat horen. Zoals het kleine winterkoninkje met een prachtige zangstem. Martijn nam ons mee het gebied in en vertelde over de vogels die we zagen: een visarend, een zwarte stern en haar jongen, een groenling, een putter en ook een jonge zeearend. De groene specht werd alleen door de eerste groep gezien.

Na de excursie was er voor alle deelnemers koffie, thee of fris met wat lekkers. Na nog even nagepraat te hebben met elkaar, groetten we elkaar en ging ieder zijn eigen weg. We kijken terug op een hele mooie excursie! Alles wat adem heeft love de Heere!’

NALATEN

Wilt u nadenken over deze bijzondere manier van geven? Vraag de gratis brochure over nalaten aan via de webpagina npvzorg.nl/nalaten of neem contact op met Eline Borgdorff via **(0318) 54 78 88** (ma t/m do 9.00-12.30 uur) of efborgdorff@npvzorg.nl.

De brochure geeft onder andere algemene informatie over het opstellen van een testament.

‘Met uw nalatenschap kunt u aan de zorg en de bescherming van (pril) leven blijven bijdragen’

Eicellen op reis

Elise van Hoek

Je loopt door een grote stad op een zonnige zaterdagmiddag. Terrasjes zitten vol. Waarover praten single jonge vrouwen, zo rond de 34, aan deze tafeltjes? De kans bestaat dat het gesprek gaat over het invriezen van eicellen. Dit is een belangrijk thema onder jonge vrouwen. En hoe is dat voor christelijke jonge vrouwen?

Redenen voor het niet krijgen van kinderen zijn divers. Denk aan problemen om een huis te vinden, een lange studie, het ontbreken van een relatie, de druk van een carrière of juist moeite om een vast inkomen te hebben. In veel gevallen is het uitstellen van kinderen niet alleen een persoonlijke keuze, maar leiden ook omstandigheden er (onbedoeld) toe dat er geen kind komt. Sommige mensen hebben hier vrede mee; voor anderen is het een bron van pijn.

*'Wie nu eicellen invriest,
heeft immers over
tien jaar meer kans
op een kind.'*

Invriezen van eicellen

Hier wil ik inzoomen op één ontwikkeling: het invriezen van eicellen. Hoe ouder een vrouw wordt, hoe kleiner haar voorraad eicellen. En hoe kleiner haar kans op een spontane, gezonde zwangerschap. Door eicellen in te vriezen en die op latere leeftijd te gebruiken, vergroot je de kans op een eigen kindje. Eicellen kunnen in het ziekenhuis uit de eierstok worden gehaald. Eerst krijgt een vrouw hormooninjecties. Die stimuleren haar eierstokken. Daarna worden de eicellen opgezogen. Met een naald worden eicellen via de vagina aangeprikt (eicelpunctie). Vervolgens worden ze ingevroren en opgeslagen. Voor veel vrouwen is dit een emotioneel, lichamelijk zwaar en ook pijnlijk proces. Er hangt een serieus prijskaartje aan de behandelingen. Niet elke vrouw kan dat betalen.

Er is geen garantie op succes. Mogelijke problemen zijn dat de eierstokken weinig of helemaal geen eicellen aanmaken ondanks de hormooninjecties; dat er (dus) geen rijpe eicellen zijn om in te vriezen; dat er na

ontdooien weinig goede eicellen overblijven; dat het bevruchten tegenvalt. Of er ontstaan embryo's van 'slechte kwaliteit' die niet bruikbaar worden gevonden.

Allerlei belangen

Zeven internationale bedrijven in Nederland (onder andere Google, LinkedIn, Salesforce) vergoeden voor hun werknemers het laten invriezen van eicellen. Je baas betaalt immers ook je laptop, je telefoon, dus ... waarom dit niet?

Dat een werkgever deze behandeling vergoedt, is bij ons behoorlijk nieuw. In de Verenigde Staten gebeurt dit al heel veel. Daar zijn de zogenaamde 'fertility benefits' al jarenlang een begrip: zo'n 40% van de grote werkgevers vergoedt vruchtbaarheidsbehandelingen en 20% het invriezen van eicellen.

En als we toch over de landsgrenzen heen kijken: er is wereldwijd een grote en grotendeels ongereguleerde industrie ontstaan rond het doneren en verhandelen van

eicellen, die vaak uitbuitend en onethisch is. Wie eicellen doneert, gebruikt ze dan niet voor een eigen zwangerschap, maar doet dit voor andere wensouders. Onderzoeker Diane Tober schreef over die keerzijde het boek *Eggonomics: The Global Market in Human Eggs and the Donors Who Supply Them*. Uit het onderzoek van Tober blijkt dat in de VS de meeste jonge vrouwen eicellen doneren om rekeningen en schulden (37%), collegegeld (19%) of studieleningen (16%) te betalen.

Eicellen worden zo handelswaar en vrouwen producenten.

Wat is de ethische vraag?

Het kan niet anders of ook jonge, gezonde, christelijke vrouwen zonder relatie denken na over het invriezen van eicellen. Wie nu invriest, heeft immers over tien jaar meer kans op een kind. Waarom zou je dat niet doen?

Het verlangen naar een kind hoort helemaal bij ons mens-zijn. Je kunt zeggen dat God zelf dat verlangen in ons hart gelegd heeft. Een liefdesrelatie tussen man en vrouw is door de Bijbel helder afgebakend en biedt een veilige plek voor een kind om te ontstaan en op te groeien. Als vrouw je eicellen invriezen en zelf – met een spermadonor – zwanger worden om jouw kinderwens te vervullen, staat haaks op dit Bijbelse beeld. Je creëert bewust een kind dat opgroeit zonder vader.

Het kan moeilijk zijn om je tegen die zachte druk van de technologie te verzetten. Het kan immers ... Liggen jouw eicellen in de vriezer en ontmoet je alsnog de man van je dromen, wat doe je dan? Toch op een natuurlijke manier zwanger proberen te worden? Of gelijk de stap naar de ingevroren eicellen? Dan kun je niet om ivf heen. Bij ivf worden ei- en zaadcellen in het laboratorium bij elkaar gebracht. Uit de ontstane embryo's wordt gewoonlijk het beste embryo geselecteerd en in de baarmoeder geplaatst. Wil je op deze manier zwanger

worden?

En wat doe je als je de prins op het witte paard niet tegenkomt? Je bent 45 jaar, je wordt 50 ... je eicellen liggen nog steeds in de vriezer. Eicellen zijn geen embryo's, dus de keuze om ze te bewaren of te vernietigen is minder complex. Tegelijk zijn eicellen zeer gewenst. Nu politieke stemmen opgaan om embryo's te gaan kweken voor onderzoek, zijn eicellen van groot belang. Een voorraad eicellen in de vriezer kan voor wetenschappers welkom onderzoeksmateriaal zijn. En wie spreekt over materiaal, maakt ergens een ding van om te verbruiken. Welke weg gaat jouw eikel en jouw DNA? Wees alert waar je 'ja' tegen zegt als je je eicellen beschikbaar stelt voor wetenschappelijk onderzoek. Het kan zomaar

zijn dat er in de toekomst embryo's (beginnend leven) mee worden gekweekt.

De NPV spreekt namens jou

Beginnend leven ligt onder een vergrootglas bij wetenschappers. Ei- en zaadcellen zijn zeer gewild in een groeiende markt van vruchtbaarheid. Embryo's zijn kwetsbaar en worden ingezet voor wetenschappelijke doelen waarbij ze verbruikt en vernietigd worden. De bescherming van pril, beginnend leven neemt niet toe, maar af. Natuurlijk zwanger worden staat onder druk, technisch zwanger worden groeit. Meer kennis en meer bewustzijn rond vruchtbaarheid is een belangrijke opgave waar we voor staan. De NPV wil een van de stemmen zijn in het publieke debat hierover. ■

Puzzelt u mee?

- 1 Welk onderwerp komt in het tweede seizoen van de NPV-podcast ook ter sprake?
- 2 Welk systeem moet worden herzien?
- 3 Waarmee werkt de NPV samen?
- 4 Wat kan worden ingevroren?
- 5 Welke wet is ingetrokken?

De oplossing van deze puzzel staat van boven naar beneden in de roze vakjes.

Oplossing gevonden?

We ontvangen de oplossing graag uiterlijk 31 oktober 2025 via de webpagina npvzorg.nl/inzending-puzzel of per post: **NPV, Postbus 178, 3900 AD VEENENDAAL**. Vergeet niet de envelop te frankeren en ook uw naam en adres te vermelden.

Prijs

Een van de juiste inzending ontvangt twee toegangskaartjes voor **CORPUS – reis door de mens**.

DE IMPACT VAN DE NPV

- o Staatssecretaris Struycken van Rechtsbescherming (NSC) heeft in juli de **transgenderwet** ingetrokken. Deze wet was bedoeld om de procedure te versoepelen voor het veranderen van de geslachtsaanduiding in iemands paspoort. Dat zou zelfs voor jongeren onder de zestien jaar gelden. Een meerderheid in de Tweede Kamer heeft twee keer een oproep gedaan aan het kabinet om de wet in te trekken, dat is nu dus gebeurd. De NPV is dankbaar voor deze stap.
- o De NPV schreef meerdere brieven aan de Tweede Kamer over belangrijke medisch-ethische thema's. Denk daarbij aan het kweken van **embryo's** speciaal voor onderzoek en **draagmoederschap**. Over deze thema's zijn wetswijzigingen in voorbereiding.
- o Volgende maand zijn er verkiezingen. De NPV heeft politieke partijen per brief gevraagd aandacht te besteden aan onder meer:
 - ADR-systeem bij orgaandonatie moet worden herzien
 - Stimuleer zinnige zorg
 - De burger beslist over vaccinatie
 - Zorg voor het leven vergt ook menskracht
 - Onderschap pogingen tot inperking grondrechten

Lees de gehele brief onze website npvzorg.nl/11-punten. Of scan de QR-code.

Uitslag fotowedstrijd ‘Betekenisvol contact’

In de *ZORG* van juni vroegen we de lezer om een foto in te sturen waarin ‘betekenisvol contact’ tot uitdrukking komt. Als NPV staan we voor de zorg voor het leven. Daar past betekenisvol contact helemaal bij. Dat is toch wat je ieder mens gunt in zijn/haar leven?!

We hebben genoten van de creativiteit! Uit alle ingezonden foto's hebben we deze prachtige exemplaren gekozen om aan u te laten zien.

Eerste prijs

Gerda woont op Polderheim, een huis voor ouderen. Ze mocht op de trouwerij van haar EVB'er Alinde komen. En die zocht haar even op.

Tussen de haren door... allebei de ogen... en die handen... dat is betekenisvol contact.

Deze foto is gekozen, vanwege de connectie die van de foto afstraalt.

Inzender:
mw. M.E.C. van Oost uit Hendrik Ido Ambacht

Tweede prijs

Tijdens een onvergetelijk uitje naar het strand met oma werd er ook nog gevliegerd. Oma deed enthousiast mee!

Een hele andere manier, maar ook dit is een vorm van betekenisvol contact.

Inzender:
dhr. W. van 't Hof uit Benthuisen

Eervolle
vermelding

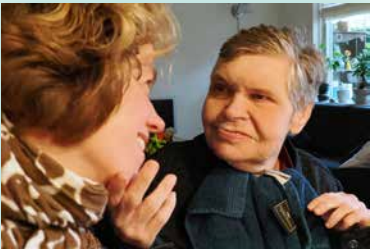

Een gezellig onderonsje: onze Joost met zijn papa.

‘Al kan ik zelf niet praten, ik luister wel, hoor.’

Inzender: dhr. M. Los uit
Zwijndrecht

Ter inspiratie ook deze mooie foto's

NPV komt met eigen radioprogramma over medische ethiek

Nieuwe samenwerking met de Reformatorische Omroep (RO) van start

Binnenkort start de NPV met een gloednieuw radioprogramma over medisch-ethische thema's. Astrid Bokhorst, NPV-beleidsadviseur Advies & Toerusting, presenteert het programma en gaat in gesprek met gasten over de zorg voor het leven. De negendelige serie begint bij de noodzaak van het opkomen voor het leven dat God geeft en laat zien hoe de NPV dat praktisch vormgeeft. Elke uitzending behandelt één onderwerp van het prille levensbegin tot aan het kwetsbare levenseinde. Zo zijn er uitzendingen over dilemma's rond het beginnende leven, waaronder hulp bij zwanger worden. Maar ook onderwerpen als orgaandonatie, genderproblematiek, eenzaamheid, overbehandelen en het goed voorbereiden op het levenseinde komen aan de orde.

Astrid: 'De samenwerking met de RO biedt een mooie kans om de expertise van de NPV op een praktische manier te delen met een breed publiek. In de eerste acht afleveringen ga ik met een aantal NPV-medewerkers, maar ook met ervaringsdeskundigen in gesprek over de

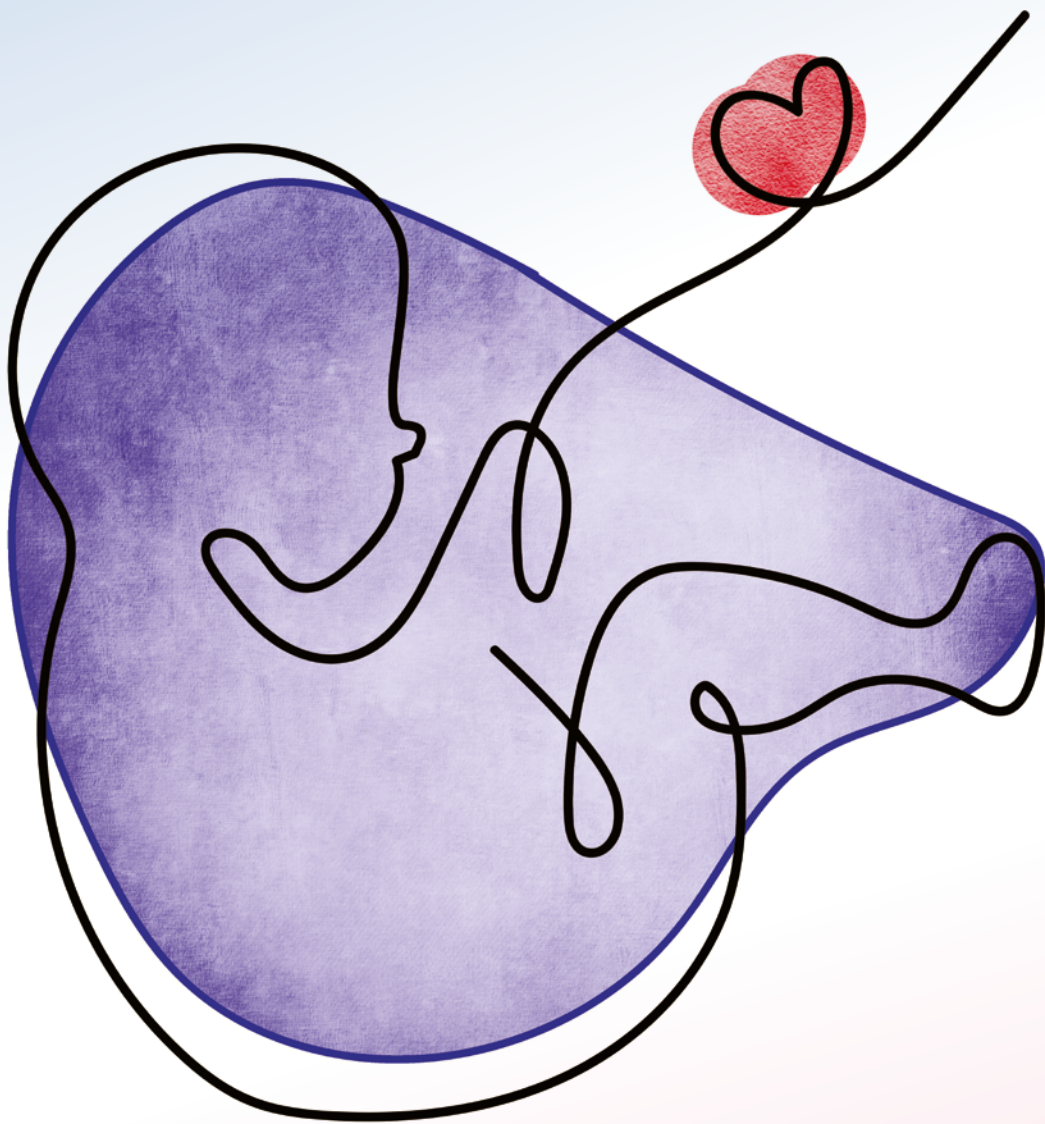
verschillende thema's. We bespreken in elke uitzending de belangrijkste ethische vragen waar de luisteraar vroeg of laat mee te maken kan krijgen. De luisteraar krijgt op deze manier ook een inkijkje in het veelzijdige werk van de NPV. Tijdens de laatste speciale uitzending beantwoorden we vragen van luisteraars die zij na elke uitzending kunnen insturen.'

Nieuwsgierig geworden en zelf luisteren?

Van 29 september tot en met 24 november 2025 kunt u iedere maandagochtend luisteren naar *Zorg voor het leven, medische ethiek voor elke dag*.

De serie wordt na het nieuws van 10.00 uur uitgezonden op **RO Radio 1**. Daarna is elke uitzending te beluisteren via de webpagina npvzorg.nl/ro. Daar vindt u dan ook alle relevante NPV-informatie over het thema van de betreffende uitzending.

13 wekenecho

Ali van Dijk

Vraag

We weten sinds kort dat we ons derde kindje verwachten. Daar zijn we blij mee. Nu denken we opnieuw na over de verschillende screeningsonderzoeken. Inmiddels is de 13 wekenecho erbij gekomen. We twijfelen: willen we dit wel? Wat is de meerwaarde hiervan?

Antwoord

Wat mooi dat jullie voor de derde keer, met blijdschap, mogen uitkijken naar de komst van een kindje. Jullie staan nu opnieuw voor de vraag of je gebruik wilt maken van de verschillende screeningsonderzoeken. Goed dat jullie bewust stilstaan bij, met name, de 13 wekenecho.

Prenatale screening

Screeningsonderzoeken worden aangeboden aan alle zwangeren, zonder dat er een medische aanleiding voor is. Bij afwijkingen worden – na vervolgonderzoek – de volgende opties voorgelegd:

- o zwangerschap afbreken;
- o je voorbereiden op de geboorte van een kindje met een beperking of het verlies van je kindje;
- o passende medische zorg bieden in het belang van moeder én kind.

13 wekenecho

Sinds 2021 wordt de 13 wekenecho aangeboden. Deze echo heeft overeenkomsten met de 20 wekenecho, maar kent ook verschillen. Bij 13 weken is het kind kleiner en minder ver ontwikkeld. Er is minder zichtbaar dan bij de 20 wekenecho. Sommige, vaak ernstige afwijkingen zijn al wel te zien. Er is meer tijd voor vervolgonderzoek en (bij een vastgestelde afwijking) voor het nemen van een beslissing om de zwangerschap wel of niet uit te dragen, dan bij de 20 wekenecho.

De 13 wekenecho wordt vooralsnog aangeboden als onderdeel van wetenschappelijk onderzoek. Dit geldt hoe dan ook tot 2026. Doel van het wetenschappelijk onderzoek is om te kijken of de voordelen van een vroege echo opwegen tegen de nadelen. Als voordeel wordt gezien dat meer tijd ontstaat voor het stellen van een juiste diagnose en het nemen van een beslissing over het uitdragen van de zwangerschap. Nadeel is dat er mogelijk meer onduidelijke uitkomsten zijn die leiden tot vervolgonderzoeken en onzekerheid. Ook bestaat er een grotere kans op niet kloppende uitkomsten.

Ethische afweging

Leggen we de 13 wekenecho naast de doelen van prenatale screening, dan valt vooral de mogelijkheid van zwangerschapsafbreking op. Extra meerwaarde voor deze vroege echo in het

belang van moeder en kind wordt niet genoemd. Wel is er meer tijd om je te kunnen voorbereiden op de komst van een kindje met een ernstige aandoening. Daar staat tegenover dat al vroeg (soms onterechte) onzekerheden kunnen ontstaan.

De NPV ziet bezwaren bij het breed aanbieden van dit onderzoek, omdat het de drempel voor het afbreken van de zwangerschap verlaagt.

Er kunnen persoonlijke redenen zijn waarom onderzoek tijdens de zwangerschap wenselijk is. Denk aan de ervaring van een eerdere zorgelijke zwangerschap. Dan is er een medische aanleiding wat een andere afweging geeft.

Hopelijk helpt deze achtergrondinformatie bij jullie persoonlijke beslissing. Neem gerust contact op met de NPV-Advieslijn als jullie hierover verder willen doorpraten. ■

Ervaringen delen

Heeft u goede of juist minder goede ervaringen met de begeleiding rondom prenatale screening en wilt u deze met ons delen, neem dan contact op met de NPV-Advieslijn. Uw ervaringen doen ertoe en het delen hiervan kan bijdragen aan betere begeleiding rondom prenataal onderzoek.

Meer informatie?

Wilt u hierover doorpraten? Kijk voor verschillende contactmogelijkheden op onze webpagina [npvzorg.nl/advieslijn](https://npvzorg.nl/) of bel naar **(0318) 54 78 88**.

Zoekt u meer informatie? Kijk dan op webpagina npvzorg.nl/13weken-echo of maak de online NPV-keuzehulp 'prenataal onderzoek' op npvzorg.nl/keuzehulp-prenataal-onderzoek.

De allerkleinsten wél beschermd

Dat is de inzet van de NPV

Pril leven in de baarmoeder is nauwelijks nog beschermd. Abortus vraagt daarom om een krachtig tegengeluid: in politiek Den Haag, in de media en in de samenleving.

*Kom samen met de NPV op
voor deze onbeschermden kleinen
én hun moeders*

Helpt u mee?

Uw steun maakt het verschil. Daarmee geeft u stemloze kinderen een stem. Ook geeft u een signaal van bemoediging af aan onbedoeld zwangere vrouwen die hun kind wél willen beschermen en houden. Zij staan dikwijls onder grote druk en hebben uw steun nodig.

Uw gift helpt de allerkleinsten én hun moeders!

U kunt een gift geven via onze webpagina npvzorg.nl/helpen, deze QR-code gebruiken of een bedrag overmaken op **NL11 INGB 0004 7118 88** t.n.v. **NPV o.v.v. ALLERKLEINSTEN**.

npvzorg.nl

(0318) 54 78 88
ma t/m vr 9.00-12.30 uur

voor persoonlijk
medisch-ethisch advies

stem voor
het leven

vrijwillige thuishulp
voor iedereen